

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਆ 12.03.2021

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਮਰਤਬਾ ਰਖੱਣ ਵਾਲੇ ਬਦਰ ਦੇ ਸਹਾਬੀ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਸਦਗੁਣਾ ਦਾ ਇਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਸਯੱਦਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖ਼ਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 12 ਮਾਰਚ 2021 ਈ. ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ (ਬਰਤਾਨੀਆ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ - اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ -

ਤਸ਼ਹੂਦ, ਤਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਅੰਤਮ ਹੱਜ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਫ਼ਸਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰ ਚੁਕੱਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੋਉਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੱਜ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਆਵੀਆਹ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਵੀ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨਾਲ ਮਦੀਨੇ ਆਏ । ਆਪ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਵੱਖਰਿਆਂ ਮਿਲਕੇ ਬਿਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫ਼ਸਾਦ ਵਧਦਾ ਹੋਇਆਂ ਲਗਦਾ ਹੈ । ਆਪ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮ ਚੱਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਮ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਅਮਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਫ਼ਸਾਦ ਨਹੀਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਆਵੀਆਹ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰ ਦੁਜੀ ਸਲਾਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਮੈਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਸ਼ਾਮੀ ਫੌਜ ਦਾ ਜੱਥਾ ਆਪ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿਆਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨ ਮੈਂ ਉਸਮਾਨ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਐਨ੍ਹਾ ਭਾਰ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨ ਮੈਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਦੀਨੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜ ਰਖੱਕੇ ਤੰਗੀ ਵਿੱਚ ਪਾਵਾਂ । ਇਸ 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਆਵੀਆਹ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫਿਰ ਤੀਜੀ ਸਲਾਹ ਇਹ ਹੈ ਸਹਾਬਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੁਰੱਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਮਾਨ ਨ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਖੜਾ ਕਰ ਦੇਣਗੇ । ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾ ਦੇਣ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜ ਦਿਆਂ । ਇਸ 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਆਵੀਆਹ ਰੋ ਪਏ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਉਂਤਾਂ ਆਪ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਐਨ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿਓ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਕਿ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਮੁਆਵੀਆਹ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ । ਸ਼ਾਇਦ ਲੋਕ ਇਸ ਖੋਫ਼ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆ ਜਾਣ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਮੁਆਵੀਆਹ, ਜੋ ਹੋਣਾ ਹੈ ਹੋਕੇ ਰਹੇਗਾ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਸਖ਼ਤ ਹੈ । ਅਜਿਹਾ ਨ ਹੋਵੇ ਕਿ ਆਪ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਨ । ਇਸ ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਆਵੀਆਹ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਰੋਏ ਹੋਏ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਅੰਤਮ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਕੇ ਸਹਾਬਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਦਾਰੋਮਦਾਰ ਆਪ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਹੈ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਹੁਣ ਬਿਧ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਫ਼ਸਾਦ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਪ ਲੋਕ ਉਹਨਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਮੁਆਵੀਆਹ ਸ਼ਾਮ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫ਼ਸਾਦ ਤੇ ਆਪਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੋਉਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਗ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਗਲਬਾ ਹਾਸਲ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ । ਉਹਨਾ ਨੇ ਅਖ਼ੀਰੀ ਹੀਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਪ ਤਿਆਗ ਦੇਣਗੇ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਤੇ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਜਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਜਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ । ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਦ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿਆਂ ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਇਸ ਕਮੀਜ਼ (ਕੁਰਤੇ) ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਉਤਰਾਂਗਾ ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁਆਈ ਹੈ । ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਉਤਰ ਸੁਣਕੇ ਪਰਤ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਆਣਕੇ ਸੰਬੋਧਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਅਸੀਂ ਸਖ਼ਤ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸ ਗਏ ਹਾਂ, ਰੱਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਉਸਮਾਨ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਬੱਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ । ਇਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਕੰਧ ਟਪਕੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ । ਜਦ ਇਹ ਲੋਕ ਅੰਦਰ ਵੜੇ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ । ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਇਕ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਾਤ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਉਸਮਾਨ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਖੋਲਣਾ । ਇਸ ਸੁਪਨੇ ਨਾਲ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਮੈਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ । ਹਮਲਾ ਆਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਅੱਗੇ ਵੱਧਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਲੋਕੇ ਦੀ ਸੀਖ (ਸਰੀਆ) ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰਕੇ ਪਰ੍ਹਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ । ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਲੁੜਕ ਕੇ ਫਿਰ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਵਗੱਦੇ ਰਕਤ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਉਸ ਤੇ ਡਿੱਗੀਆਂ । ਜਿਸ ਆਇਤ ਤੇ ਆਪ ਦਾ ਰਕਤ ਡਿੱਗਿਆ ਉਹ ਆਇਤ ਇਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਵੱਡੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਦਿਲ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਖ਼ੂਨੀ ਅਖੱਰਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਦੇਖਕੇ ਖੋਫ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਅਖੱਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਈਆਂ । ਉਹ ਆਇਤ ਇਹ ਸੀ **فَسَيَكْفِيكُمْ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ** ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਇਹਨਾ ਤੋਂ ਤੇਰਾ ਬਦਲਾ ਲਏਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਤੇ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ ਹੈ । ਇਸ ਦੇ ਬਾਦ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗੇ ਵੱਧਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਆਪ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਪਹਿਲਾ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪ ਦਾ ਹੱਥ ਕੱਟ ਗਿਆ । ਇਸ ਤੇ ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਤਆਲਾ ਦੀ ਸਹੁੰ ਇਹ ਉਹ ਹੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮਕ ਲਿੱਖਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਦੇ ਬਾਦ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਦੂਜਾ ਵਾਰ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨਾ

ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਆਪਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਇਲਾ ਉੱਥੇ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਆਪਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਇਸਤਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨ ਝੱਕਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਕੱਟ ਗਈਆਂ । ਅਤੇ ਉਹ ਅੱਡ ਹੋ ਗਈਆਂ । ਫਿਰ ਉਸਨਾ ਇਕ ਵਾਰ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਖਤ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਫਿਰ ਇਸ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕਿ ਹੁਣੇ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੀ ਆਪਦਾ ਗੱਲੂ ਘੁਟੱਟਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪ ਦਾ ਗੱਲੂ ਘੁਟੱਟਾ ਰਿਹਾ ਜੱਦ ਤੱਕ ਆਪਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ 'ਚੋਂ ਪੰਖੇਰੂ ਬਣਕੇ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਦਾਵਤ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ ਕੰਹਿਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਰਲੈ ਨੂੰ ਪਰਵਾਜ਼ ਕਰ ਗਏ ।

انا لله وانا اليه راجعون । ਹੁਣ ਇਸਲਾਮੀ ਹੁਕੂਮਤ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਤੋਂ ਖ਼ਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ । ਮਦੀਨੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਜਤਨ ਵਿਅਰਥ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰੀਂ ਜਾ ਬੈਠ ਗਿਆ । ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਘਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹੱਟ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦੇ ਪਰਤਨ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਬਦਬਖ਼ਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾ ਬਾਰੇ ਅਤਿਅੰਤ ਗੰਦੇ ਤੇ ਲਚਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ । ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਐਨ੍ਹੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੇ ਕੁਕਰਮ ਉਹਨਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੋਉਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਮਰਤਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ 'ਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਨ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ । ਇਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਹਜ਼ਰਤ ਆਇਸ਼ਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਬੇ ਪਰਦਾ ਕੀਤਾ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨਾਲ ਜੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਉਹਨਾ ਤੋਂ ਇਹੋ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾ ਗਲਾਂ ਤੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਡਰੇ ਸਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਰਤਾਉ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੋਉਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਕਲ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਮਹਾਨਤਮ ਸਿਲਸਿਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ । ਮੈਂ ਹੋਰਨਾ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਪਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਨ ਬਾਦ ਜੱਦ ਮੈਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ 'ਤੇ ਪਈਆਂ ਔਕੜਾਂ ਉੱਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਨੂਰ ਤੇ ਰੁਹਾਨੀਯਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਆਣਕੇ ਇਹਨਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀਆਂ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਨਸਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀਆਂ ਇਕ ਥਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਫ਼ਸਾਦ ਟੱਲ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜੂੰ ਦੇਕੇ ਹਾਥੀ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੇ ਸੌਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਬਾਦ ਸਾਰਿਆਂ ਸਹਾਬਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਉੱਪਰ ਬੈਠਣ ਲਈ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ 'ਤੇ ਪਈ ਅਤੇ ਆਪ ਮਹਾਨਤਾ ਰਖੱਣ ਵਾਲੇ ਸਾਹਬਾ ਦੇ ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ । ਆਪ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਦਾਮਾਦ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ ਮਗਰੋਂ ਇਕ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪੁੱਤਰੀਆਂ ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀਆਂ ਗਈਆਂ । ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਆਪਜੀ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡਿਆਈ ਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਸੀ । ਆਪ ਮੌਕੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਲਖੱਣ ਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਰਖੱਣ ਵਾਲੇ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਬਕਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਇਸਲਾਮ ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਵੀ ਸਨ । ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਆਪ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਇਕ ਵਾਰ ਆਪ

ਲੇਟੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਬਕਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਆਏ ਅਤੇ ਆਪ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੇਟੇ ਰਹੇ, ਫਿਰ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਆਏ, ਫਿਰ ਵੀ ਆਪ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੇਟੇ ਰਹੇ ਫਿਰ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਆਏ ਤਾਂ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਬੱਟ ਆਪਣੇ ਕਪੜੇ ਸਮੇਟਕੇ ਠੀਕ ਕਰ ਲਏ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਸੁਭਾਉ ਵਿੱਚ ਹਯਾ (ਸੰਗ) ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਇਸ ਅਹਿਸਾਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਆਪ ਉਹਨਾਂ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਕੁਬੂਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਕਦੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਗਏ । ਆਪ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਣ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤਿਅੰਤ ਉੱਤਮ ਦਰਜੇ ਦੇ ਆਚਰਣ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ । ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਆਪ'ਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਹਜ਼ਰਤ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ਨੂਦੀ ਹਾਸਲ ਸੀ । ਆਪ ਅਸ਼ਰਾ ਮੁਬਸ਼ਰਹ (ਅਜਿਹੇ ਦਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਸਵਰਗਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਹਾਸਲ ਸੀ ।) ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ 17 ਜਾਂ 18 ਜੁਲ ਹਜ਼ਾ 35 ਹਿਜਰੀ ਨੂੰ ਜੁਮਏ ਦੇ ਦਿਨ ਨਮਾਜ਼ ਅਸਰ ਦੇ ਬਾਦ 82 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ । ਆਪ ਸਹੀਦੀ ਸਮੇਂ ਰੋਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਜਬੀਰ ਬਿਨ ਮੁਤਾਅਮ ਨੇ ਆਪ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾਹ ਪੜ੍ਹਾਈ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਰਾਤ ਮਗਰਿਬ ਤੇ ਇਸ਼ਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੱਸ਼ੇ ਕੋਕਬ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਇਹ ਜਨਾਤੁਲ ਬਕੀ ਦੇ ਬਿਕੁਲ ਨੇੜੇ ਹੀ ਇਕ ਥਾਂ ਸੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਬਿਨ ਅਅਫ਼ਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਨੇੜੇ ਹੀ ਇਕ ਕਾਮਲ ਪੁਰੁਸ਼ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਓਥੇ ਦਫ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਪੈਰੂਵੀ ਕਰਨਗੇ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਦਫ਼ਨ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇਕ ਰਿਵਾਇਤ ਇਹ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਸਾਦੀਆਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਆਪ ਦੀ ਤਦਫੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ । ਫਿਰ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਜਤਨਾ ਨਾਲ ਆਪਦੀ ਤਦਫੀਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਬਹਿਰਹਾਲ ਅਜੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਿਕਰ ਚੱਲੇਗਾ । ਇਨਸ਼ਾਅਲੱਹ ।

ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਮੌਲਵੀ ਮੁਹਮੱਦ ਇਦਰੀਸ ਤੀਰੋ ਸਾਹਬ ਮੁਬਲੱਗ ਸਿਲਸਿਲਾ ਆਇਵਰੀਕੋਸਟ, ਮੁਕਰੱਮਾ ਅਮੀਨਾ ਨਾਇਗਾ ਕਾਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਯੂਗੰਡਾ, ਮੁਕਰੱਮ ਨੂਹੀ ਕਜ਼ਕ ਸਾਹਬ ਸ਼ਾਮ, ਮੁਕਰੱਮਾ ਫ਼ਰਹਤ ਸਾਹਿਬਾ ਰਬਵਾਹ ਦੇ ਸਦਗੁਣਾ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਜੁਮਏ ਦੇ ਬਾਦ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੀ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾਹ ਡਾਇਬ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ।

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَتَوَكَّلْنَا عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ وَأَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ
وَمَنْ يَضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، عِبَادَ اللَّهِ رَحِمَهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ
ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ أَدُّوا إِلَيْهِ كُرْكُمْ وَأَدُّوا إِلَيْهِ كُرْكُمْ وَلِلَّهِ الْكِبْرُ .

Khulasa Khutba Jumma 12.03.2021
 Delivered By : Hadhrat Khalifatul Masih Vth (atba)
 Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat
 Tarnslated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi Desk
 From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)